uit de BRAND

ASBEST REGELS veranderen

Rampen COÖRDINATOREN OVER Salvage

Samenwerking brandonderzoek KAN NOG BETER

2011 • JAARGANG 6 • NUMMER 3

SALVAGE MOET RUST EN RATIO BRENGEN BIJ ASBEST

Stichting Salvage

verzekert snelle hulp na brand

Geerlof, Niels, Riet, Arjan en Brenda wensen u

FIJNE FEESTDAGEN EN EEN GEZOND EN VEILIG 2012

COLOFON

uit de **BRAND**

Een uitgave van de Stichting Salvage
Verschijnt 2 maal per jaar. De Stichting Salvage biedt snelle en praktische hulp na een calamiteit. Dit begint bij de melding door de brandweer en loopt tot en met de overdracht aan de verzekeraars. Onze activiteiten met bijbehorende toegevoegde waarde en kosten zijn inzichtelijk en afgestemd op de behoeften van onze stakeholders. Onze hulpverlening is van een uitstekend kwaliteitsniveau en heeft waarde voor de gedupeerden, de branche van brandverzekeraars en de maatschappij.

Prins Willem Alexanderlaan 701
7311 ST Apeldoorn
T 055 526 19 30
E info@stichtingsalvage.nl
I www.stichtingsalvage.nl

Uitgeverij
NIBE-SVV
Herengracht 205
1016 BE Amsterdam
T 020 520 86 88
F 020 520 86 03

Bladmanager
Edith Ufkes
T 020 520 86 88
e.ufkes@nibesvv.nl
Abonnementen en adreswijzigingen:
uitgeverij@nibesvv.nl

Redactie
Brenda Reinders
Riet Licht
Edith Ufkes
Dennis Mensink

Fotografie
Joop Baars
Tom Manse
Nely Oetelaar
Rob Reeuwijk
Ank Zwolle

Correctie
De Twee Hanen v.o.f., Kimswerd

Ontwerp en vormgeving
Dimdim, Den Haag

Niets uit deze uitgave mag, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever, worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook. De uitgever stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele fouten of onjuistheden, die ondanks een zo correct mogelijke bewerking van de door de deelnemers verstrekte gegevens in de tekst van de uitgave mochten voorkomen.

ISSN 1875-0079

Stichting Salvage
verzekert snelle hulp na brand

SALVAGECOÖRDINATOR MOET RUST EN RATIO BRENGEN BIJ ASBESTBRAND

2 Bedrijven probeerden voorheen vaak de verantwoordelijkheid voor asbestverwijdering door te schuiven. De overheid steekt daar een stokje voor: eigen verantwoordelijkheid eerst. Wat is de rol van de salvagecoördinator in dit speelveld?

Niels Achtereekte

"SALVAGE ZET ZICH OP DE KAART BIJ GEMEENTE"

6 Werk aan de winkel voor de Stichting Salvage om zich op de kaart te zetten bij gemeenten. De rampencoördinatoren van het Verbond van Verzekeraars, Wim den Ouden en Niek Weel, geven hun visie.

Edith Ufkes

BRANDWEER, POLITIE EN VERZEKERAAR WACHTEN OP ELKAAR

10 Geen eilandjes meer met eigen belangen maar een gezamenlijke aanpak om brandonderzoek in de breedste zin van het woord te doen, dat is de missie van verzekeraars, brandweer en politie.

Suzanne Weijers en Dennis Mensink

VERDER

14 Mensen aan het werk: Rob Lengkeek en Marko van Leeuwen
16 Salvagenieuws
17 Schadestopbedrijven

VOORWOORD

Afgelopen weekend was ik te gast in de Priorij van Onze Lieve Vrouwe van Bethanië, een klooster van de Benedictinessen. Ik verbleef in een enorm en ook prachtig gebouw, deels aangepast aan de eisen van deze tijd met een lift, vloerverwarming, rookmelders en blusapparaten en een koffieautomaat in de gastenkamer. De rust en stiptheid die er heersen, lijken echter ver van het jachtige dagelijkse leven af te staan. Waar eet je nog een avondmaaltijd in stilte met alleen wat klassieke muziek op de achtergrond? Hier vind ik rust in mijn binnenwereld en word ik weer gevoed voor mijn zijn in de buitenwereld.

Vanuit de rust handelend kunnen optreden in hectische situaties, is een eigenschap die wij van onze Salvagecoordinatoren verwachten. Dat zoiets niet altijd gemakkelijk is, hoorde ik onlangs nog weer. Een coördinator probeerde een aantal gedupeerden bij het zoeken van onderdak behulpzaam te zijn. Twee van deze gedupeerden waren enigszins al in beschonken toestand en teleurgesteld in de aanpak vanuit de gemeente. De eisen werden verbaal met kracht op tafel gelegd. Om dan in evenwicht te blijven en vanuit de rust te kunnen optreden, is een ware kunst.

Van harte wens ik u allen dit evenwicht en die rust in 2012. Ook onze Salvagecoordinatoren wil ik graag bedanken voor het altijd enerverende veldwerk dat ze verzetten, onze nieuwe Alarmcentrale voor de bijzondere inspanning om Salvage bij hen goed op de kaart te zetten en u allen voor het vertrouwen in de Stichting. Ik wens u fijne feestdagen en een gezond en vreugdevol nieuw jaar.

Met vriendelijke groet,
Brenda Reinders
Directeur Stichting Salvage

I ♥
design

SALVAGECOÖRDINATOR MOET RUST EN RATIO BRENGEN BIJ ASBESTBRAND

Asbestbranden zorgen nog steeds voor maatschappelijke onrust. Tegelijkertijd vragen ze een gezamenlijke aanpak van verschillende overheidsinstanties en private partijen. Om risico's verder te beperken, gaat de regelgeving op de schop. Wat betekent dit voor de rol van Salvagecoördinator?

Tekst: Niels Achtereekte
Foto: ANP

Sinds 1994 mag er geen asbest meer worden gebruikt in wegen en gebouwen. Maar dat betekent zeker niet dat onze samenleving al asbestvrij is. Vele panden bevatten asbest in muren en daken. Bij gewoon gebruik geen probleem. Bij brand is dat wel anders. Wie het nieuws van het afgelopen jaar erop naslaat, ziet dat asbest tijdens brand nog steeds voor grote onrust en zelfs paniek zorgt. Zeker als asbestdeeltjes de buurt in dwarrelen. Asbest kan de komende tijd dan ook op meer aandacht rekenen. De regels worden namelijk verscherpt. Zo dienen er vanaf volgend jaar nieuwe certificatieschema's te komen voor verwijderaars, wordt vluchtgedrag tussen certificerings- en keuringsinstellingen uitgesloten en worden boetes flink hoger. De maatregelen richten zich met name op de verwijdering van asbest. Niet meteen een grote verandering bij asbestbranden dus, maar het geeft wel aan dat het Rijk asbest steeds serieuzer neemt. En dat is ook nodig, want uit een recent onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat asbest per jaar twee keer zoveel slachtoffers maakt als het verkeer. "We moeten asbest beter inventariseren", pleitte staatssecretaris Joop Atsma onlangs tijdens het Nationale Asbestfeiten Congres. "Het is vaak onbekend waar asbest zit en vaak willen bedrijven het ook helemaal niet weten."

“Asbest maakt per jaar twee keer zoveel slachtoffers als het verkeer”

Zorgen voor rust
Tot zover duidelijk. Maar welke speelruimte heb je als Salvagecoördinator nu bij een asbestbrand? In 2006 heeft VROM-inspectie een plan van aanpak uitgegeven waarin de rollen van betrokkenen bij asbestbranden staat uitgelegd. Voor coördinatoren betekent dat, dat zij overheidsinstanties adviseren over het opruimen van asbest. Salvagecoördinatoren moeten zorgen voor rust en ratio bij asbestbranden. Volgens Brenda Reinders, directeur van Stichting Salvage, zal de rol ondanks wijzigende wetgeving dan ook niet veel veranderen. “Ons advies blijft het belangrijkste. Een coördinator kan ter plaatse uitleggen hoe processen in hun werk gaan en indien gewenst kan hij een direct contact met de verzekeraar tot stand laten brengen. Ook kan hij metingen laten uitvoeren, maar in de praktijk doen gemeenten dat vaak meteen zelf al.” Deze actie van gemeenten is vrij logisch. Als gevolg van de Wet veiligheidsregio’s is er een nieuwe “kolom” ontstaan in de hulpverlening, die van de Bevolkingszorg. Alle gemeentelijke processen zijn daarin ondergebracht. Zo ook milieu. “We merken dat mensen uit die kolom nog niet goed weten wat wij precies kunnen doen”, zegt Reinders. “Daarom zijn we nu bezig de juiste mensen om de tafel te krijgen, onder wie de coördinatoren van Bevolkingszorg.” Een nieuwe informatieronde, die doet denken aan de start van Salvage in 1985, toen alle regionale brandweren geïnformeerd moesten worden over de toegevoegde waarde van de Stichting.

Breed inzichtelijk
Een interessante ontwikkeling voor Salvagecoördinatoren is het asbestvolgsysteem waar de overheid aan werkt. Dit moet asbest eenvoudiger in beeld brengen. Dat geeft volgens Atsma niet alleen duidelijkheid, maar ook financieel voordeel. “Het moet een financiële plus opleveren voor bedrijven en gemeenten door onnodige uitgaven te voorkomen en administratieve lasten te verlagen.” Ook wordt de mogelijkheid vergroot om boeterapporten van asbestverwijderaars in te zien. Afgelopen jaar is er namelijk een gerechtelijke uitspraak geweest, waarin is bepaald dat informatie over asbest onder milieu-informatie valt en die dient wegens maatschappelijk belang breder inzichtelijk te zijn dan nu het geval is. “We buigen ons er nog over hoe breed ze inzichtelijk zullen zijn.” Met die woorden liet Marga Zuurbier (Arbeidsinspectie) de praktijk nog even in het midden tijdens het genoemde asbestcongres. Maar daarmee lijkt het erop dat verzekeraars een extra middel in handen krijgen om de keten te optimaliseren. Op deze manier is het immers eenvoudiger te zien welke asbestverwijderaars snel en goed zijn in te schakelen.

Verantwoordelijkheid
De schadeafhandeling blijft voor veel betrokkenen een grijs gebied. Wie is nu verantwoordelijk voor schadevergoeding? Het opruimen na een brand van asbest in de eigen omgeving levert hierbij geen onduidelijkheden op, die is gedekt in de gemiddelde polis. In beginsel is de eigenaar van het object dat is afgebrand verantwoordelijk voor het opruimen van asbest op het eigen terrein. Lastiger wordt het met ‘onheil van buiten’. Bijvoorbeeld een brand bij de buren, waardoor er asbestdeeltjes op het eigen terrein belanden. Want dan is er namelijk geen sprake van schade, maar dient er sanering plaats te vinden. En die valt niet onder een (standaard-)brandverzekering. “Een verzekeraar zal niet de kosten dekken van het saneren van de hele omgeving”, zegt Marko van Leeuwen van het Verbond van Verzekeraars. “Eigenaren zijn verantwoordelijk voor het saneren van hun eigen grond.” Wanneer er sprake is van asbestvervuiling in de omgeving, waarin er gewerkt en gewoond wordt, dan kan de gemeente bij acute noodzaak tot opruimen een bestuursvordering loslaten op de eigenaar. Onderneemt deze dan geen actie, dan kan de gemeente het asbest

ENQUÊTE VOOR KENGETALLEN

Om meer inzicht te krijgen in hoe we omgaan met asbest heeft ingenieursbureau Search dit jaar voor het eerst een enquête gehouden onder woningcorporaties en gemeenten. Woningcorporaties beschikken relatief gezien over een flinke hoeveelheid asbest. Volgens Search geven de kengetallen uit de enquête een objectieve stand van zaken. Zo blijkt onder andere dat iets minder dan 70 procent van de gemeenten een draaiboek paraat heeft indien er een asbestcalamiteit ontstaat. 86 procent van de gemeenten geeft aan te weten hoe en wanneer te handhaven bij een calamiteit. Volgens Michel Baars, namens Search de bedenker van de enquête, staan sommige verzekeraars er – vanwege schadebeperking – positief tegenover om de gemeente gratis op te leiden in hoe de tijd tussen een melding en het inschakelen van verzekeraars is te verkorten. Salvage kan daar een belangrijke rol in vervullen, mits de Salvagecoördinator er op tijd wordt bijgehaald. Van de ondervraagde corporaties gaf ruim de helft aan de aanwezigheid van asbest in een database vast te leggen. Bijna 16 procent van de corporaties gaf ook aan niet met bewoners te communiceren over de aanwezigheid van asbest (buiten calamiteiten).

in plaats van de eigenaar weghalen en verhaalt zij later de kosten op de eigenaar. Bij die acute noodzaak is er een belangrijke rol voor de Salvagecoördinator. "Het overgrote deel van de asbestbranden vindt namelijk 's nachts plaats en een coördinator is altijd bereikbaar. Die kan op ieder moment de betreffende verzekeraar inschakelen, zodat die snel kan handelen." Uit veel praktijkvoorbeelden blijkt dat inderdaad de eigenaar van het pand de grootste verantwoordelijkheid draagt over asbest. En dat is ook waar de overheid op wijst. Door het werken met onderaannemers blijkt het echter nogal eens voor te komen dat eigenaren van objecten de verantwoordelijkheid voor asbest door proberen te schuiven, de keten in. Maar daar wil de overheid een stokje voor steken. Gelijk aan de andere veranderingen in de wetgeving, krijgt iedereen de verantwoordelijkheid om zelf te controleren hoe met asbest wordt omgegaan.

Regels omtrent asbest worden verscherpt

Veilige omgang

Maar eigen verantwoordelijkheid roept bij verzekeraars ook vragen op, zo bleek tijdens het congres. Een verzekeringsexpert uit de zaal vroeg of het niet mogelijk is om tijdens een calamiteit de regels te versoepelen, wanneer blijkt dat daar geen extra risico door ontstaat. Volgens de expert zou dat verzekeraars grotere mogelijkheden geven om schade te beperken. "Nee", luidt het even duidelijke als simpele antwoord van Zuurbier namens de Arbeidsinspectie. Omwille van de veiligheid van mensen is dit uit den boze. Hoe kijkt het Verbond daar tegenaan? Van Leeuwen stelt dat de eigen veiligheid van de Salvagecoördinator voorop staat. Binnen de wettelijke kaders zal hij wel zo veel mogelijk beschermende maatregelen treffen om de schadelast te beperken. De kennis van Salvagecoördinatoren over asbest zou beter moeten worden benut. Ze worden vaak vrij laat opgeroepen na een asbestbrand. En dat is meer dan zonde, zegt Reinders, want de stichting beschikt over deskundige coördinatoren, die op niveau mee kunnen denken over een zo goed mogelijke afwikkeling van een brand. "Het geeft niet altijd het beste resultaat om alles heel snel te doen. Door soms wat meer tijd uit te trekken en goed te kijken waar het asbest ligt, weet je beter wat er moet gebeuren om hier veilig mee om te gaan. En dan lever je een beter resultaat."

Vijfentwintig jaar geleden werd de Stichting Salvage opgericht. Om de hulpverlening na een brand op de kaart te zetten bij de brandweer, hield Salvage destijds een rondje langs de eerste aanspreekpunten, de brandweercommandanten. Nu de Wet veiligheidsregio's is ingevoerd, zijn de gemeenteambtenaren die zich bezighouden met bevolkingszorg, nieuwe gesprekspartners. Tijd voor een nieuw rondje. Hoe kijken de rampencoördinatoren van het Verbond tegen de nieuwe situatie aan? Een gesprek met Wim den Ouden en Niek Weel.

Tekst: Edith Ufkes
Foto: Raphaël Drent

Wim den Ouden en Niek Weel
"De Salvagecoördinator is aan zet: voor hem is hulpverlening na een schade bijna dagelijkse kost."

Nieuwe Wet veiligheidsregio's

"SALVAGE ZET ZICH OP DE KAART BIJ GEMEENTE"

Toen in 2000 de Vuurwerkramp in Enschede plaatsvond en een jaar later tijdens Oud en Nieuw café De Hemel in Volendam in brand vloog, bleek bij de evaluaties dat de bestuurlijke organisatie tekort was geschoten. Gemeenten bleken te klein om alle taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing te kunnen invullen. Daarnaast blijkt ook nog eens dat er nieuwe ramptypen bij komen als de MKZ-crisis in 2003, de griepepidemie, terreurdreiging en de 'strooizoutcrisis' die om een nieuwe aanpak vragen, om een nieuwe strategie en om nieuwe partners.

Tegelijkertijd is het inzicht gegroeid dat burgers van de overheid mogen verwachten dat ze in staat zijn om samen te werken bij rampen en crises. De slagkracht en de professionaliteit van de hulpverlening moest worden vergroot. Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Vanaf deze datum is Nederland onderverdeeld in vijfentwintig regio's waarin gemeenten over de eigen grenzen heen samenwerken met andere gemeenten en met hulpdiensten om

rampen te bestrijden en crises te beheersen. Wat is er nu precies veranderd door de Wet veiligheidsregio's? De brandweer en geneeskundige hulpverleningsdiensten vallen nu onder één regionale bestuurlijke regie die dezelfde leden heeft als in de politieregio. De burgemeester behoudt het gezag over de brandweer.
Naast de procedures bij de gemeenten, heeft het Verbond van Verzekeraars een eigen Draaiboek bij Rampen en een eigen opschalingssystematiek waarbij de Salvagecoördinator de zaak verkent en de Stichting Salvage op de hoogte brengt. Deze schakelt dan bij schades met de omvang van een ramp, het Verbond van Verzekeraars in dat vervolgens de rampencoördinator stuurt.

Op de kaart
De nieuwe Wet veiligheidsregio's stelt nieuwe wettelijke eisen aan de inrichting van de regionale crisisorganisatie. De rol van de brandweer wordt in de nieuwe wet teruggebracht tot de kern: namelijk het onder controle krijgen van de brand. Voor de Stichting Salvage op organisatorisch niveau en voor Salvagecoördinatoren in het veld betekent dit dat er wederom werk aan de winkel is om zich op de kaart te zetten bij de gemeenteambtenaar die belast is met de coördinatie van de gemeentelijke processen bij een ramp, ofwel GRIP-situatie.
Het Verbond van Verzekeraars heeft twee zeer ervaren brandschadespecialisten als rampencoördinator aangesteld, oud-NIVRE-directeur en oud-NN-expert Niek Weel en oud-divisiedirecteur bij Nationale Nederlanden, Wim den Ouden. *Uit de Brand* vroeg hen naar hun visie op de nieuwe rol van de Salvagecoördinator. "Vijfentwintig jaar geleden is de Stichting Salvage opgericht, we hebben toen veel energie gestoken in het bekendmaken van het werk van de Stichting bij brandweercommandanten.

Wim den Ouden

WAT IS GRIP?

Bij een incident moeten hulpverleners en hulpverleningsdiensten vanuit de dagelijkse werkzaamheden snel kunnen omschakelen naar één organisatie die het incident bestrijdt. Opschalen wordt dit genoemd. Om snel te kunnen opschalen is Gecoördineerde Regionale Incidentenbestijdingsprocedure ontwikkeld, de zogenoemde GRIP.
Er worden vier niveaus gehanteerd:

GRIP 1: Bij de bestrijding van een incident in het brongebied (de feitelijke plek waar het evenement plaatsvindt, red.) zijn meerdere disciplines betrokken en structurele coördinatie tussen deze disciplines is noodzakelijk. Op de plaats van het incident wordt een team ingericht, het Commando Plaats Incident (COPI). Dit team wordt geleid door een leider COPI.

GRIP 2: Wanneer ook buiten het brongebied een structurele coördinatie noodzakelijk is, wordt opgeschaald naar GRIP 2. Er wordt naast het COPI een Regionaal Operationeel Team ingericht. Dit team wordt geleid door een leider ROT. In het ROT zijn opgenomen: de bevolkingszorg, de brandweerzorg, de geneeskundige zorg en de water- en scheepvaartzorg. *Voor de Salvagecoördinator is van belang dat hij een goede afstemming van de werkzaamheden vindt met 'bevolkingszorg'. Dit team houdt zich namelijk bezig met de voorlichting aan de bevolking, de opvang en verzorging van de bevolking, de nazorg aan de bevolking en de registratie van slachtoffers en schade. Afhankelijk van het incident en de afspraken in de veiligheidsregio kunnen een of meerdere teams bevolkingszorg worden ingezet.*

GRIP 3: Wanneer er sprake is van een bedreiging van het welzijn van (grote groepen van) de bevolking, en bestuurlijke coördinatie of besluitvorming is noodzakelijk, dan wordt er opgeschaald naar GRIP 3. Naast het COPI en ROT wordt een gemeentelijk beleidsteam (GBT) gevormd, dat wordt voorgezeten door de burgemeester.

GRIP 4: Wanneer er sprake is van een gemeentegrensoverschrijdend incident, de hulpdiensten in meerdere gemeenten moeten optreden en bestuurlijke coördinatie van betrokken gemeenten aan de orde is, wordt opgeschaald naar GRIP 4. Het GBT komt te vervallen en er wordt een regionaal beleidsteam (RBT) gevormd onder voorzitterschap van de voorzitter veiligheidsregio.

Uiteindelijk stonden we toen goed op de kaart, de brandweer belde altijd", aldus Wim den Ouden. "Bij GRIP-branden heeft de brandweer niet meer de regie maar het COPI [Commando Plaats Incident, red.] of het ROT (Regionaal Operationeel Team) en dat betekent dat in deze teams gezamenlijk bepaald wordt welke processen gestart moeten gaan worden. Naast Brandweer, Politie en GHOR zijn er twee nieuwe processen ontstaan, die van Water- en Scheepvaartzorg en Bevolkingszorg. Bevolkingszorg is daarbij verantwoordelijk voor opvang en verzorging van gedupeerden, nazorg en registratie. " En dan gaat het nog wel eens mis, aldus de rampencoördinatoren. "Door de onbekendheid met het werk van de Salvagecoördinator gaat de ambtenaar alleen aan de slag. Terwijl het zoveel slimmer zou zijn om dit samen met de Salvagecoördinator te doen. Dan profiteer je maximaal van elkaars kennis, ervaring en netwerk. Zeker bij een verzekerbaar incident. Dan is ook direct duidelijk wie de kosten van de beredding betaalt."

Andere gesprekspartner

Het komt er volgens Den Ouden en Weel op neer dat de Salvagecoördinatoren te maken krijgen met een andere gesprekspartner, de gemeenteambtenaar. "Voor een Salvagecoordinator is hulpverlening na een schade bijna dagelijkse kost, voor de gemeenteambtenaar, die met een calamiteit te maken krijgt, is het veelal nieuw. Ze zouden elkaar mooi kunnen aanvullen." De Salvagecoördinator is daarbij als eerste aan zet om de werkzaamheden in kaart te brengen. "Hij moet goed uitleggen wat zijn rol is en welke kosten te verhalen zijn bij een verzekerde schade en welke niet."

De Stichting Salvage is inmiddels begonnen aan een rondje langs de veiligheidsregio's om het salvagewerk te presenteren. De gemeentesecretarissen lijken de eerstaangewezenen om kennis te maken met het werk van de stichting omdat zij verantwoordelijk zijn voor de besluitvorming als het gaat om bevolkingszorg. Maar de Salvagecoördinator heeft, als zich een incident voordoet, niet rechtstreeks te maken met een gemeentesecretaris maar met een coördinerend ambtenaar die snel een aantal burgers moet onderbrengen in een sporthal. Dus ook dieper in de gemeentelijke organisatie moet het werk van de Stichting Salvage zichtbaar zijn. Er is dus nog werk aan de winkel, maar Niek Weel en Wim den Ouden vinden de Wet veiligheidsregio's al met al een zeer positieve ontwikkeling. "Het is alleen maar positief. Gemeenten zijn ieder te klein om een ramp in goede banen te leiden. Op regionaal niveau is het makkelijker om de nodige deskundigheden en specialismen te borgen en in ons landje heeft een ramp vaak een uitstraling naar een gebied groter dan de eigen gemeente."

Nachtkastje

"Gemeenteambtenaren, die zich met de bevolkingszorg bezighouden, moeten het telefoonnummer van de alarmcentrale van de Stichting Salvage op hun nachtkastje hebben staan en bij ieder incident meteen bellen. De Salvagecoördinator kan dan meteen naar de plaats van de ramp of calamiteit gaan en hij kan ook direct beoordelen of het een schade is die verzekerbaar is, of dat er sprake is van een onverzekerbare calamiteit." Hebben de veranderingen door het instellen veiligheidregio's gevolgen voor het werk van de Salvagecoördinator? "Ja, hij heeft nu – bij grotere calamiteiten – te maken met een andere gesprekspartner, niet meer alleen de brandweer maar ook de gemeenteambtenaar Bevolkingszorg. De schouderfunctie is heel belangrijk. Daar heeft de verzekerde het meeste aan en dat is ook voor de verzekeraar het moment om te laten zien wat de verzekering waard is. Maar de Stichting wil ook graag schadebeperkend optreden, dat is een essentieel onderdeel van het werk. De Stichting Salvage zou dat in de opleidingen voor nieuwe en bestaande Salvagecoördinatoren moeten benadrukken en ze zouden de nieuwe coördinatoren ook kennis moeten laten maken met de nieuwe Wet op de veiligheidsregio's."

Telefoonnummer Alarmcentrale Stichting Salvage (alleen voor rampen): 020 651 6070

Niek Weel

Nauwere samenwerking bij brandonderzoek

BRANDWEER, POLITIE EN VERZEKERAAR WACHTEN OP ELKAAR

Meer gebruikmaken van elkaars expertise en nauwer samenwerken tijdens brandonderzoek. Partijen als brandweer en verzekeraar staan welwillend tegenover een nauwere samenwerking. Het Landelijk Platform Brandonderzoek onderzoekt diverse mogelijkheden om die coöperatie verder vorm te geven. De tijd lijkt er rijp voor.

Tekst: Suzanne Weijers en Dennis Mensink
Foto: Jeroen Jazet / ANP Photo

In 2010 is een begin gemaakt met het Landelijk Platform Brandonderzoek. Dit platform wordt gefinancierd door het Verbond van Verzekeraars en de ministeries van Veiligheid & Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Middels het platform streven diverse partijen naar een betere samenwerking bij brandonderzoek. Brandweer, het Verbond van Verzekeraars, het Openbaar Ministerie en het Nederlands Forensisch Instituut nemen onder andere deel aan het platform. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) faciliteert de overleggen en treedt op als voorzitter en neutrale partner.
"Het is van belang dat de verschillende partijen met elkaar de intentie uitspreken om samen te werken", stelt Katja Steverink, projectleider Brand bij het CCV. Die intentie is ook duidelijk aanwezig. Alle partijen zijn het erover eens dat nauwer samenwerken bij brandonderzoek voordelige gevolgen heeft. Zij erkennen elkaars expertise en staan welwillend tegenover het delen van informatie. Die expertise blijkt onder de partijen namelijk sterk te verschillen, dus kunnen de betrokkenen elkaar versterken en elkaars gegevens aanvullen.

Andere belangen en doelen
In de praktijk blijkt het verschil in belangen en expertise echter juist vaak een struikelblok dat de bundeling van krachten bemoeilijkt. Remco van Werkhoven, teamcoördinator brandonderzoek Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, beaamt dit. Vanuit de Nederlandse Vereniging voor Brandweerzorg en Rampenbestrijding zette hij in 2009 de eerste stap richting een platform. Hij diende een verzoek in bij het CCV om een dergelijk platform op te richten. "Je ziet dat iedere partij een brandonderzoek anders benadert, omdat de belangen en doelen anders

zijn", zegt hij. "Vanuit de brandweer zijn wij geïnteresseerd in de cijfers en gedragingen van branden. Daarbij kijken we ook naar de werking van brandveiligheidsvoorzieningen en de veiligheid van brandweerpersoneel tijdens de brandbestrijding. De politie wil weten of er sprake is van een misdrijf of schuld en de verzekeraar bekijkt of de verzekerde aansprakelijk is of niet. Iedereen bekijkt de brand dus vanuit zijn eigen scope. Het is goed om die krachten te bundelen en kennis te delen. De brandweer en politie doen dat al op een aantal plaatsen in Nederland, maar ik zou graag zien dat we dat ook samen met de verzekeraars verder vormgeven."

Binnen het Platform Brandonderzoek buigt een speciaal werkatelier zich over dit vraagstuk. "Opleidingsinstituten voor politie en voor brandweer zouden meer samen kunnen werken om de inhoud van de opleidingen beter op elkaar af te stemmen en waar mogelijk elkaars docenten te gebruiken", licht Steverink van het CCV toe. "Het ideaalbeeld is één opleiding voor brandonderzoekers, maar dat is toekomstmuziek."

Dat verschil in kennis en opleiding is voor Steverink een van de drie obstakels die extra aandacht verdienen. "Een ander belangrijk punt is het onderlinge vertrouwen. De afgelopen jaren ontbrak het daar nog wel eens aan. Dat vertrouwen is inmiddels gegroeid, maar kan nog veel beter." Het derde aandachtspunt dat Steverink opvoert, is het bundelen van gegevens. Nu verschijnt er van iedere partij een eigen rapport en blijven de gegevens uit andere onderzoeken vaak onbenut.

Meer begrip

Het afgelopen jaar is het begrip voor elkaar en voor elkaars belangen gegroeid, zo constateert Ab te Water Mulder, senior technisch onderzoeker bij Delta Lloyd. Volgens hem heeft de brandweer in die ontwikkeling een belangrijke rol gespeeld. "De brandweer verricht sinds kort zelf ook brandonderzoek. Aanvankelijk ondervonden we weliswaar aanloopproblemen, omdat we niet gewend waren met zowel politie als brandweer op locatie onderzoek uit te voeren. Maar in dit kleine wereldje leer je elkaars werkwijze snel

kennen en dat bevordert de samenwerking. Inmiddels beschouw ik de expertise bij de brandweer als een meerwaarde. Doordat de brandweer nu weet wat er bij een onderzoek aan de orde komt, begrijpen ze andere partijen beter. Zo houden ze meer rekening met ons als verzekeraar en zorgen ze voor een snellere terugkoppeling. Dat is voor ons bijzonder prettig."
Van Werkhoven herkent zich in die analyse. "Als de politie voorheen constateerde dat er een koevoet was gebruikt om een deur te openen, vroegen ze soms aan ons of dat door de brandweer was gedaan. Voorheen zorgde dit soort vragen nog wel eens voor terughoudendheid aan de zijde van het brandweerpersoneel; waarom wil de politie dit weten? Wat zijn de consequenties hiervan voor ons? Nu onderkennen we veel eerder het belang van dergelijke informatie en zijn we in staat sneller relevante informatie terug te koppelen vanuit onze uitrukdienst. En dat komt de sfeer natuurlijk ook ten goede."

Gezamenlijk optreden

Inmiddels is de situatie zo dat brandweer, politie en verzekeraar – indien mogelijk – op elkaar wachten voordat ze met het brandonderzoek starten. Van Werkhoven: "Je móét gezamenlijk optreden. Bij een brand die voor politie, brandweer en verzekeraar van belang is, dien je de handen ineen te slaan en gezamenlijk het onderzoek uit te voeren." Ten eerste omdat brandonderzoek destructief onderzoek is, legt hij uit. "Wanneer wij met ons team onderzoek doen en niet wachten op de verzekeraar of de politie, bestaat de kans dat het bewijsmateriaal deels onbruikbaar is geworden. Het is dus, wanneer mogelijk, verstandig op elkaar te wachten. Ten tweede hebben private onderzoeksbureaus die voor verzekeraars onderzoek doen, vaak veel kennis en ervaring in huis. Zij doen vrijwel dagelijks brandonderzoek en komen wellicht tot aanvullende resultaten. Die kunnen voor ons weer van belang zijn."
Voor verzekeraars is het van wezenlijk belang dat andere partijen hen tijdig benaderen en op hen wachten. Te Water Mulder: "Delta Lloyd is in dat opzicht misschien in het voordeel ten opzichte van andere verzekeraars, omdat wij eigen brandonderzoekers hebben en de brandonderzoekers 24/7 beschikbaar zijn. Maar moet een verzekeraar een privaat onderzoeksbureau inschakelen, dan bestaat de kans dat de private onderzoekers pas na het weekend arriveren. Dat heeft verschillende nadelen. Zo loopt de schaderegeling vertraging op, wat nadelig is voor de verzekerde. En wanneer het pand niet beveiligd wordt, kunnen sporen verwijderd worden."

"De betrokken partijen moeten hun koudwatervrees opzij zetten"

Mediator

De wil om samenwerking is dus aanwezig, maar de partijen zien ook in dat een aantal zaken extra aandacht verdient. Van Werkhoven: "Bij een brand weten we vaak simpelweg niet wie de verzekeraar is. En dan is het ook nog de vraag of de verzekeraar wel onderzoek wil doen en wie ze daarvoor inschakelen." Te Water Mulder herkent dit verhaal. Vanuit Delta Lloyd kampen ze met hetzelfde probleem en blijkt het achterhalen van de juiste contactgegevens van de brandweer of politie een uitdaging. "De informatieverstrekking moet dus beter, zodat alle betrokken partijen elkaar snel kunnen benaderen.

BRAND-ONDERZOEKERS IN HET OOSTEN

Marc Neijenhuis, expert bij DEKRA heeft inmiddels ervaring opgedaan met het Team Brand Onderzoek . De gemeente Apeldoorn heeft zes brandweermensen opgeleid tot brandonderzoeker en gecertificeerd. Neijenhuis is zeer te spreken over de samenwerking: "Ze vullen een leemte op. Eerder was het zo dat wanneer je als vertegenwoordiger van de verzekeraar brandstichting vermoedde, je vaak te laat was en een technisch brandonderzoek is vaak lastig achteraf. Het voordeel van de brandonderzoekers is dat ze heel "vers" zien waar en hoe de brand is veroorzaakt, bij wijze van spreken op de smeulende puinhopen. Bij de brandonderzoekers van de gemeente Apeldoorn is het een groot pluspunt dat zij al bekend zijn met het werk van de Salvagecoördinator en het is interessant om te zien hoe zij meteen alle informatie over de brand met de Salvagecoördinator uitwisselen. De ervaringen van het Team Brand Onderzoek in de regio Noordoost Gelderland hebben inmiddels geleid tot het opleiden van meer brandonderzoekers in aanpalende brandweerregio's. Ook de brandweerregio's Twente en Gelderland Midden beschikken inmiddels over dergelijke gecertificeerde onderzoekers. Het is een goede zaak, voorheen zag je toch vaak dat iedereen vanuit zijn eigen belang en wereld redeneerde en handelde. De politie werkt veelal onder tijdsdruk en kan niet altijd prioriteit geven aan een brandonderzoek, de brandweer richt zich uiteraard uitsluitend op het bestrijden van de brand en de verzekeraar wordt vaak in een later stadium betrokken, waardoor sporen vaak niet "vers" genoeg meer zijn en het onderzoek kan worden bemoeilijkt. Door de samenwerking in het brandonderzoek worden de muren tussen de verschillende partijen neergehaald en dat is een goede zaak."

"Het ideaalbeeld is één opleiding voor brandonderzoekers, maar dat is toekomstmuziek"

Ik zie daarin een rol voor Stichting Salvage weggelegd. Die kan in dergelijke gevallen optreden als mediator, omdat de stichting wel over alle gegevens beschikt." Steverink sluit zich daarbij aan. "Een aantal zaken zou sneller kunnen door de rol van de Salvagecoördinator uit te breiden. Denk aan de informatie-uitwisseling met de verzekeraar en het opmerken en terugkoppelen van bijzonderheden direct na een brand."

Informatie bundelen

Van Werkhoven hoopt dat het in de toekomst mogelijk is onderzoeksresultaten te bundelen en het brandonderzoek zo vorm te geven dat niet altijd alle partijen vanaf het eerste moment op de locatie aanwezig hoeven te zijn. Het CCV sluit een dergelijk scenario zeker niet uit. Steverink: "Iedereen heeft zijn eigen belangen en verantwoordelijkheden. Dat is ook prima." Het CCV vindt het van belang dat alle partijen beschikking hebben over belangrijke informatie. "Binnen het platform is bijvoorbeeld gesproken over een uitvoeringsprotocol waarin beschreven staat wie welke verantwoordelijkheden heeft en hoe fases van het onderzoek worden uitgevoerd. Als alle partijen kennis van zaken hebben en weten dat iedereen volgens dezelfde kwaliteitsregels werkt, kun je ook beter vertrouwen op elkaars werk."

Hoge verwachtingen

Volgens Te Water Mulder verloopt de samenwerking tussen brandweer en politie doorgaans beter dan tussen politie en verzekeraar. De technische recherche blijkt bijzonder voorzichtig te zijn bij het verstrekken van technische gegevens die voor de verzekeraar belangrijk kunnen zijn. In Limburg is onlangs een convenant gesloten tussen politie en verzekeraars met betrekking tot hennepbranden. Het convenant geeft politie meer ruimte om gegevens met verzekeraars uit te wisselen. "Een positieve ontwikkeling", vindt Te Water Mulder. "We zagen al wel dat politie en brandweer veel informatie met elkaar uitwisselden, maar verzekeraars bleven daarbij vaak buiten beeld. Middels het Platform Brandonderzoek streef ik naar een landelijk convenant. Zo hoeft de politie niet huiverig te zijn wanneer wij vragen om technische onderzoeksgegevens."

Eén database

Steverink ziet 2012 als het jaar waarin het platform invulling gaat geven aan de wensen van de verschillende partijen. "De afgelopen twee jaar hebben we geïnventariseerd waar behoefte aan is", vertelt Steverink. "Het onderlinge vertrouwen in elkaars deskundigheid is zichtbaar toegenomen, onder meer door speciaal georganiseerde kwaliteitsdagen voor brandonderzoekers. Dat vertrouwen willen we verder uitbouwen. Met betrekking tot het bundelen van data buigt een werkatelier zich over databasevorming en informatiemanagement. Zo kunnen we wellicht in de toekomst alle onderzoeksresultaten in één database invoeren. In de praktijk is dit moeilijk te realiseren, maar we gaan bekijken of we dit op kleine schaal al kunnen invoeren."
Ook Van Werkhoven heeft hoge verwachtingen van het Platform Brandonderzoek. "Brandonderzoek vertelt ons meer over brandoorzaak en -verloop en over het verschijnsel brand. Wat zijn de meestvoorkomende oorzaken van woningbranden? Hoe ontwikkelen die zich? Dat is tegenwoordig bijvoorbeeld al heel anders dan dertig jaar geleden." Via het platform hoopt Van Werkhoven hierover nog meer kennis te verkrijgen. "Ik ben dan ook zeer verheugd dat we met alle betrokken partijen aan tafel zitten. De partijen moeten hun koudwatervrees opzij zetten. Dit platform komt de kwaliteit absoluut ten goede. Hier is brandonderzoekend Nederland hard aan toe."

GROTE BRANDEN EN AGRESSIE ZIJN NIEUWE RISICO'S

Tekst: Edith Ufkes
Foto's: John Brussel en Raphaël Drent

Marko van Leeuwen
(beleidsadviseur Verbond van Verzekeraars)

"Kleine brandjes zijn er niet meer"

"Je ziet dat de risico's groter worden en daardoor wordt de rol van de salvagecoordinator groter. Kleine brandjes zijn er niet meer, vroeger duurde het achttien minuten voordat een brand zich in volle omvang ontwikkelde, nu drie minuten. Doordat er nu met andere bouwmaterialen wordt gewerkt, is er sneller sprake van een total loss. Mensen hebben dus ook een andere opvang nodig en dat stelt andere eisen aan het werk van de salvagecoördinator.
Verder zie je dat gemeenten actiever worden bij calamiteiten, ze willen hun inwoners na een calamiteit hulp bieden en nemen daarbij ook delen van het werk van de salvagecoördinator over. De salvagecoördinator moet zich hierin stevig opstellen zodat hij zichtbaar blijft want juist in de nasleep van een calamiteit blijkt vaak dat de salvagecoördinator toch nodig was. Maar ook in de omgang met mensen en slachtoffers zie je dat er meer assertiviteit van de salvagecoördiantor verlangd wordt. Burgers zijn mondiger en kritischer geworden en stellen meer eisen. Daar heeft de salvagecoördinator mee te maken.
Mijn belangrijkste speerpunt is momenteel burgers en ondernemers te wijzen op de risicofactoren die brand veroorzaken en de enorme financiële maar zeker ook emotionele impact die een brand heeft. Via praktische tips en trucs willen wij de veiligheid in woningen en bij bedrijven vergroten. Dat is nodig want je ziet dat de procedures omtrent brandveiligheid minder worden nageleefd: een dakdekker kan zo een fout maken met als gevolg een grote brand, veel maatschappelijke schade en met een beetje pech een ondernemer die failliet gaat. Het is van belang dat een onderaannemer de uitvoerder van brandgevaarlijke werkzaamheden een formulier laat ondertekenen die wijst op brandveilige procedures. Dat lijkt simpel, maar wordt lang niet altijd gedaan en voorkomt dat later een salvagecoördinator nodig is."

Rob Lengkeek

"De maatschappij verhardt"

"Ik zie een aantal belangrijke veranderingen in het vak. Neem bijvoorbeeld de ontwikkelingen bij de brandweer om objecten gecontroleerd te laten uitbranden omdat men beducht is voor de veiligheid van de eigen mensen. Verder denk ik dat de sociale media ook een grote impact zullen hebben op het werk van de Salvagecoördinator. Tegenwoordig is er continu nieuws: niet alleen op nieuwswebsites maar ook door alles wat men op YouTube en Facebook zet en twittert. Dat betekent dat Salvagecoördinatoren meer *in the picture* komen te staan en dus dat ze meer moeten oppassen met wat ze zeggen. Een onhandige opmerking kan grote gevolgen hebben, met alle reputatieschade van dien.
Salvagecoördinatoren zijn kwetsbaarder dan vroeger denk ik. De maatschappij verhardt. Dat zie je aan de agressie tegen brandweer en ambulancediensten en ook de coördinatoren krijgen daarmee te maken. Ik hoorde laatste nog een schrijnend verhaal van een Salvagecoördinator die ergens ter plaatse mensen probeerde te helpen en uitgescholden werd. En ook al weet je dat het avond is en dat er misschien alcohol in het spel is, je bent er om te helpen en het komt hard aan als je dan onheus bejegend wordt. De samenleving verloedert, we leren onze kinderen geen discipline meer aan en we hebben te maken met een gezagscrisis, dat leidt er ook toe dat het lastig wordt om het vak aantrekkelijk te maken voor nieuwe Salvagecoördinatoren. Je hebt overdag de stress die het beroep van schade-expert met zich mee kan brengen en dan wil je niet 's avonds nog eens te maken krijgen met agressiviteit, dat zie je ook bij de vrijwillige brandweer. Ook zij hebben moeite om leden te vinden
Positief vind ik allerlei digitale ontwikkelingen om schades te rapporteren met smartphones en andere apparatuur, en dat er ook meteen foto's gemaakt kunnen worden en doorgestuurd. Zo wordt de verzekeraar veel adequater geïnformeerd.
Tot slot zou ik het toejuichen wanneer er een tweedeling zou komen in het vakgebied waarbij een groep Salvagecoördinatoren zich richt op de opstal- en inboedelschades en een andere groep zich richt op de schades in de grootzakelijke markt en bij grote milieuschaden."

SALVAGE IN BEWEGING

SALVAGE-DVD

Eindelijk is er een nieuwe film over het werk van de Stichting Salvage. De oude video dateerde uit 1995 en hoewel de wezenlijke boodschap ongewijzigd is, is de nieuwe film breder van opzet. Naast een introductie komt het werk van de Salvagecoördinator uitgebreid aan de orde. De film zal beschikbaar worden gesteld aan alle brandweercommandanten ten behoeve van de opleiding in het eigen korps. Ook de brandweerregio's worden voorzien van een exemplaar. Andere belangstellenden kunnen de dvd aanschaffen voor de prijs van 49,95 euro excl. btw.

NIEUW TOEWIJZINGSBELEID SCHADESTOP

Medio 2011 is de Stichting Salvage, samen met ex-bestuurder Jan Sint Nicolaas, een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van een nieuw toewijzingsbeleid voor schadestopbedrijven. Het onderzoek is nog in volle gang en richt zich op het opstellen van kritische prestatie-indicatoren (KPI's), die bepalend gaan worden voor de inschakeling. De focus ligt daarbij vooral op de geleverde kwaliteit. Deze KPI's zullen in een pilot worden getest waarna ze landelijk zullen worden uitgerold.

NVBR-CONGRES

Stichting Salvage was met een stand aanwezig op het jaarlijkse congres van de NVBR, de Nederlandse Vereniging van Brandweerzorg en Rampenbestrijding. Hoewel de bekendheid met Salvage bij de brandweer groot is, is inschakeling niet altijd even vanzelfsprekend. Met een speciale flyer is nog weer eens aandacht gevraagd voor de inschakelcriteria. De aanwezigheid op het congres heeft tot gevolg gehad dat de Stichting door enkele regio's is uitgenodigd voor een opfriscursus Salvage voor bevelvoerenden.

PAS2010 UITGESTELD

De finale oplevering van PAS2010 is ver uitgeschoven in de tijd. De eerst verwachting was dat het financiële onderdeel eind mei opgeleverd zou kunnen worden. Door de ingewikkelde verrekenstructuur kon dit onderdeel pas in augustus worden geïmplementeerd. Daardoor is er achterstand ontstaan in de verzending van de nota's aan verzekeraars en zijn ook de notaoverzichten nog niet gereed.
De volgende release staat voor eind december gepland. Dan zal de melding in de basis gereed zijn en wordt het mogelijk om automatisch schademeldingen en managementinformatie aan verzekeraars te versturen.

PERSONALIA

NIELS KRABBE

Junior beleidsmedewerker

Per 1 oktober 2011 is Niels Krabbe (32) in dienst getreden bij de Stichting Salvage.
In de functie van junior beleidsmedewerker zal hij zich in eerste instantie bezighouden met de kwaliteit en vervolgopleiding van de Salvage Alarmcentrale in de breedste zin van het woord. Door zijn komst is het personeelsbestand van de Stichting uitgebreid naar 5 personen.

SAMENWERKING BEVOLKINGSZORG

In november zijn twee presentaties gehouden voor de coördinatoren Bevolkingszorg en de coördinerend gemeentesecretarissen van het Veiligheidsberaad. Afgesproken is dat deze presentaties volgend jaar een vervolg krijgen in alle Veiligheidsregio's. Het doel is om daarmee de doelstellingen en toegevoegde waarde van de Stichting Salvage beter onder de aandacht brengen van de ambtenaren Bevolkingszorg, zodat bij grotere branden ter plaatse een betere samenwerking ontstaat.

OPLEIDING SALVAGE-COÖRDINATOREN

In het eerste kwartaal 2012 vindt weer de jaarlijkse opleiding plaats voor nieuwe Salvagecoördinatoren. Expertisebureaus die potentiële kandidaten hebben, wordt verzocht deze voor 15 januari 2012 bij de Stichting aan te melden.

GECERTIFICEERDE SCHADESTOPBEDRIJVEN

1 DECEMBER 2011

* Eenvoudig ** Complex *** Specialistisch

DRENTHE

Arepa Benelux B.V.
Rabroekenweg 7
7942 JE MEPPEL
0522-259922
033-4535030
** ***

Eresdé B.V.
W.A. Scholtenstraat 9i
9403 AJ
ASSEN
0900-3737332
06-23553645
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Marconistraat 11C
7903 AG HOOGEVEEN
0528-231255
0800-3656267
* **

FLEVOLAND

Dolmans Calamiteiten Diensten
Antennestraat 25
1322 AL
ALMERE
0800-3656267
0800-DOLMANS
* **

FRIESLAND

Recontec B.V.
De Loads 3
8447 GP HEERENVEEN
0513-684014
0900-73266832
** ***

Eresdé B.V.
Edisonstraat 21
8661 NA
HARLINGEN
0900-3737332
06-23553645
* **

Polygon Nederland B.V.
Businesspark Friesland
West 37A
8466 SL
HEERENVEEN
0513-640556
0800-6868377
*

Schoonmaakbedrijf Vlietstra B.V.
Harlingerweg 49
8801 PA
FRANEKER
0517-393847
06-53298294
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Jupiter 2B
8448 CD
HEERENVEEN
0513-683573
0800-DOLMANS
* **

GELDERLAND

ACI Reconditionering & Schadeherstel B.V.
Polderweg 13
4005 GA
TIEL
0344-635851
0344-578989
* ** ***

All-Net B.V.
Dijkgraaf 7
6921 RL
DUIVEN
026-3115000
026-3115000
* **

Casander + Guliker B.V.
Edisonstraat 18
3861 NE
NIJKERK
033-2450204
033-2450204
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Curaçao 21
7332 BL
APELDOORN
055-5410310
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Molenweg 1
6679 AP
NIJMEGEN
024-3734199
0800-DOLMANS
* **

Polygon Nederland B.V.
Hooiland 1
6666 MJ
HETEREN
0172-421600
0800-6868377
*

TSB B.V.
Dodewaardlaan 8
4006 EA
TIEL
0344-618630
0344-618630
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Grutbroek 43
7008 AL
DOETINCHEM
0314-361144
0570-519205
* **

GRONINGEN

Polygon Nederland B.V.
Stavangerweg 7
9723 SC GRONINGEN
050-5498432
0800-6868377
*

Schoonmaakbedrijf Tienstra B.V.
Rouaanstraat 18
9723 CD GRONINGEN
050-5411464
050-5411464
* **

Schoonmaakbedrijf Vlietstra B.V.
Neutronstraat 13
9743 AM GRONINGEN
050-3182020
06-53298294
* **

LIMBURG

Belfor Nederland B.V.
Breukerweg 182
6412 ZL
HEERLEN
045-5233133
0900-43214321
* ** ***

Dolmans Calamiteiten Diensten
Trambaan 17
6101 AJ ECHT
0475-410024
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Weerterveld 45
6231 NC
MEERSSEN
043-3611459
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Willem Barentszweg 4B
5928 LM
VENLO
077-4642800
0800-DOLMANS
* **

choonmaakbedrijf R. Janssen
Parijsboulevard 305
6135 LJ
SITTARD
046-4527089
046-4517878
* **

Koenders Multi Care
Industriestraat 17
6135 KE
SITTARD
046-4518880
06-53112406
* **

MOC B.V. Elsloo
Business Park Stein 112
6181 MA ELSLOO
046-4373625
046-4362861
*

Polygon Nederland B.V.
Albert Thijsweg 15
6471 WX
KERKRADE
0172-421600
0800-6868377
*

NOORDBRABANT

Arepa Benelux B.V.
Robijnborch 5
5241 LK
ROSMALEN
073-5230115
033-4535030
** ***

Belfor Nederland B.V.
Ekkersrijt 4311
5692 DJ
EINDHOVEN (SON)
0499-494160
0900-43214321
* ** ***

Dolmans Calamiteiten Diensten
De Grote Beer 25
5215 MR
DEN BOSCH
073-6871010
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Esp 260B
5633 AC
EINDHOVEN
0800-3656267
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Nautilusstraat 61
5015 AN
TILBURG
013-5499299
0800-DOLMANS
* **

MOC B.V. Mierlo
Industrieweg 3
5731 HP MIERLO
0492-663855
0492-660998
*

Polygon Nederland B.V.
Canadaweg 32B
4661 PZ
HALSTEREN
0172-421600
0800-6868377
*

Polygon Nederland B.V.
Kleine Dreef 59
5504 LG
VELDHOVEN
040-2953063
0800-6868377
* ** ***

Recontec B.V.
Ekkersrijt 4311
5692 DJ
EINDHOVEN
0499-490989
0900-73266832
** ***

SIS Schoonmaak B.V.
Waardsestraat 24
5388 PP NISTELRODE
0412-617012
0412-617012
*

Technon Service B.V.
Koperslagerstraat 35
5405 BS
UDEN
0413-254398
06-53704459
* ** ***

Holland Herstel Groep/ Ureco B.V.
IABC 5260A
4814 RD BREDA
076-5246013
0800 4448732
* ** ***

Holland Herstel Groep/ Ureco B.V.
Frontstraat 1A
5405 AK UDEN
0413-335326
0800 4448732
* ** ***

NOORDHOLLAND

Belfor Nederland B.V.
Hazenkoog 37A
1822 BS ALKMAAR
072-5671467
0900-43214321
* **

Belfor Nederland B.V.
Hogeweyselaan 119
1382 JK
WEESP
0294-416151
0900-43214321
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Drachmeweg 2
2153 PA
NIEUW-VENNEP
0252-676250
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Fluorietweg 31b
1812 RR
ALKMAAR
072-5402377
0800-3656267
* **

Meyer Specialistische Reiniging B.V.
Snelliusstraat 1
1704 SW
HEERHUGOWAARD
072-5714507
072-5714507
*

Polygon Nederland B.V.
Gyroscoopweg 114
1042 AX
AMSTERDAM
020-6135389
0800-6868377
*

Polygon Nederland B.V.
De Corantijn 18M
1689 AN HOORN
0172-421600
0800-6868377
*

Ruitenheer B.V. Calamiteitendienst
Keienbergweg 7
1101 EZ AMSTERDAM
020-6975560
0800-RUITENHEER
* **

VKS B.V.
Vrijheidsweg 8
1521 RR WORMERVEER
075-6213041
075-6213041
* **

OVERIJSSEL

Bos Reconditionering
Westermaatsweg 9
7557 BW HENGELO
074-2567182
074-2567182
*

Euro Cleaning B.V.
Marssteden 62
7547 TD
ENSCHEDE
053-4283500
053-4283500
* **

Kalshoven Specialistische Reiniging B.V.
Ternatestraat 9
8022 NL
ZWOLLE
0529-431207
0529-431207
*

Polygon Nederland B.V.
Marconistraat 35
7575 AR
OLDENZAAL
0541-535020
0800-6868377
*

Polygon Nederland B.V.
Marconistraat 4A
8013 PK
ZWOLLE
038-4604485
0800-6868377
* ** ***

Schoonmaakbedrijf Vlietstra B.V.
George Stephensonstraat 30
8013 NK ZWOLLE
038-4607935
06-53298294
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Maagdenburgstraat 14
7421 ZC DEVENTER
0570-519205
0570-519205
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Aquamarijnstraat 129
7554 NP HENGELO
074-2567728
0570-519205
* **

UTRECHT

Arepa Benelux B.V.
Terminalweg 31
3821 AJ AMERSFOORT
033-4535030
033-4535030
** ***

Dolmans Calamiteiten Diensten
Ariane 4
3824 MB
AMERSFOORT
0800-DOLMANS
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Boerhaaveweg 5
3401 MN
IJSSELSTEIN
030-6888520
0800-DOLMANS
* **

Polygon Nederland B.V.
Algolweg 9B
3821 BG
AMERSFOORT
0172-421600
0800-6868377
*

RGN Amersfoort
Neonweg 13b
3812 GR Amersfoort
* **

ZEELAND

Dolmans Calamiteiten Diensten
Albert Plesmanweg 50
4462 GC
GOES
0113-222141
0800-DOLMANS
* **

Polygon Nederland B.V.
Octrooiweg 1
4538 BP
TERNEUZEN
0172-421600
0800-6868377
*

ZUIDHOLLAND

ACI Reconditionering & Schadeherstel B.V.
Pascalstraat 70
3316 GR
DORDRECHT
078-6540008
0344-578989
*

Arepa Benelux B.V.
Essebaan 24-26
2908 LK
CAPELLE A/D IJSSEL
010-2642646
033-4535030
* ** ***

Belfor Nederland B.V. Vestiging Alexanderpolder
Aluminiumstraat 25-29
3067 GS
ROTTERDAM
010-4559690
0900-43214321
* ** ***

Belfor Nederland B.V.
Energieweg 12
2382 NJ
ZOETERWOUDE/RIJNDIJK
071-5416643
0900-43214321
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Tinwerf 4
2544 ED
DEN HAAG
070-3080909
0800-DOLMANS
* **

Dolmans Calamiteiten Diensten
Dotterbloemstraat 20
3053 JV
ROTTERDAM
010-4220400
0800-DOLMANS
* **

Polygon Nederland B.V.
J. Keplerweg 4
2408 AC
ALPHEN A/D RIJN
0172-421600
0800-6868377
* **

Polygon Nederland B.V.
Abel Tasmanstraat 73
3165 AM
ROTTERDAM
010-4166968
0800-6868377
*

Recontec B.V.
Daltonstraat 40
3316 GD
DORDRECHT
078-6511622
0900-RECONTEC
** ***

Vrolijk Schadeherstel B.V.
Platinaweg 19
2544 EZ
s-GRAVENHAGE
070-4043119
070-4043119
* **

Stichting Salvage

Uw partner in nazorg!

Stichting **Salvage**

verzekert snelle hulp na brand

7 x 24 uur bereikbaar op **020 - 651 60 60**